

Kristiansand
kommune

Barneverntjenesten for Kristiansandsregionen

Tilstandsrapport 2023

Innhold

Innledning	5
1 Oppsummert – status og fokusområder	7
1.1 Viktige hendelser i 2023	7
1.2 Utfordringer og utviklingstrekk som bekymrer	8
1.3 Faglig kvalitets- og utviklingsarbeid	9
1.4 Status for oppvekstreformen	9
2 Organisering, resultater og statistikker	11
2.1 Nøkkelfinfo om organisering	11
2.2 Resultater og statistikker	12
2.2.1 Familieråd	14
2.2.2 Bekymringsmeldinger	16
2.2.3 Undersøkelser i barnevernet	15
2.2.4 Barn, unge og familier med tiltak fra barnevernet	18
2.2.5 Aktivitetsutvikling de siste årene - antall nye meldinger, undersøkelser, barn med hjelpetiltak og barn i fosterhjem	20
2.2.6 Ungdomsnettverk	20
2.2.7 Ettervern	21
2.2.8 Barn og unges medvirkning	21
2.2.9 Kvalitetssikring av alvorlige og inngripende beslutninger i barnevernstjenesten	22
2.2.10 Kristiansand sammenlignet med de største kommunene i Norge	23
2.3 Økonomi og personal	26
2.3.1 Økonomistatus for 2023	26
2.3.2 Sykefravær, arbeidsmengde og ansatte som slutter (turnover)	26
3 Samarbeid og samhandling	31
4 Lillesand og Birkenes	32
5 Framtidsutsikter	34

Barnevernstjenestens visjon:

Sammen
møter vi
barn og unge
med mot og
hjertevarme

Innledning

Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen er en av Norges største barnevernstjenester, og omfatter Kristiansand, Lillesand og Birkenes kommuner. Tjenesten er organisert i 9 fagavdelinger på 5 ulike lokasjoner fra Strømme i øst til Songdalen i vest. 4 av avdelingene er samlokalisert med Familiens hus.

Barnevernstjenestens verdier:

Vi møter barn og unge gjennom;

- **Åpenhet** – være ærlige og gi god og nok informasjon
- **Ydmykhet** – tro på barn, være lyttende, respektfull og innrømme feil
- **Kjærlighet** – bry oss, være engasjert og vise hjertevarme
- **Medvirkning** – ta barn og unge med på avgjørelser og få tilbakemelding

Barnevernstjenesten er en tjeneste som gir rettighetsfestede tiltak til barn, unge og deres familier. Barnevernstjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barnevernstjenesten skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår, jf. lov om barnevern § 1-1.

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for barnevernstjenesten. Denne tilstandsrapporten er viktig for åpenhet og dialog om prioriteringer og forventinger til barnevernstjenesten, og for å bidra til et åpent barnevern i samfunnet.

I tillegg til tilstandsrapporten finner du en presentasjon av barnevernstjenesten organisering, tidligere års tilstandsrapporter og mer informasjon på kommunens hjemmesider.

Tilstandsrapport for 2022 for Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen ble som en del av Kvalitetsmelding for oppvekst fremlagt for politisk behandling i bystyret i Kristiansand i oktober 2023. Merknadene fra behandlingen kommenteres i hoveddelen i Kvalitetsmeldingen for oppvekst.

Jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke for måten barnevernet har håndtert bekymringsmeldinger og saken både mot mine barn og for egen del. Opplever det er åpenhet og klare tilbakemeldinger, det føles trygt at barnevernet hjelper å vurdere situasjonen barna har levd i over lang tid og er med og hjelper å passe på at de får de beste forutsetninger ut ifra situasjonen til å ha god livskvalitet og bli vernet mot vold og gjentatte vanskelige situasjoner. Barna selv har opplevd barnevernet som støttende og har uttrykt lettelse over å bli hørt.

En forelder i brukerundersøkelsen

1 Oppsummert – status og fokusområder

Barnevernstjenestens overordnede vurdering er at tjenesten fortsetter å ha god utvikling, og resultatene i 2023 understøtter dette.

1.1 Viktige hendelser i 2023

Nytt fagsystem – Modulus barn

I juni 2023 ble fagsystemet byttet fra Familia til Modulus barn. Det har tatt mye tid og kapasitet for de ansatte og tjenesten å lære seg og tilpasse seg et nytt system. Samtidig ser vi at vi har fått et moderne fagsystem som gir ledere tilgjengelig styringsinformasjon, integrasjoner til tilgrensende systemer f.eks. økonomi og HR, og god saksbehandlingsstøtte til kontaktpersonene.

BFK – Barnevernfaglig kvalitetssystem og kunnskapsmodellen

Buudir har utviklet barnevernsfaglig kvalitetssystem (BFK). BFK er ment å støtte kontaktpersoner med å gjøre faglige og skjønnsmessige vurderinger for det enkelte barn og samtidig bidra til likere og mer kvalitetssikret utøvelse av barnevernsfaglig praksis. For å oppnå potensialet med it-verktøyet må innholdet i BFK bli bedre kjent for alle i barnevernstjenesten og det må jobbes aktivt med å implementere bruken av BFK i praksis. Tjenestens fagutviklingsteam jobber aktivt med dette.

Ny barnevernslov

Ny barnevernslov trådte i kraft 1. januar 2023. Det har vært store endringer i barnevernet de siste årene, og reglene er samlet og organisert på en forståelig måte i ny lov. Barnevernstjenesten har på en planmessig måte implementert lovendringene.

Omorganisering

I 2023 og begynnelsen av 2024 har barnevernstjenesten samlokalisert avdelingene Lillesand/Birkenes og øst, samt avdelingene Sentrum og Lund. Hensikten er å sørge for mer robuste team som jobber med undersøkelser og hjelpetiltak, og et likere tjenestetilbud i barnevernstjenesten.

Familieråd

Dette har vært et sterkt satsningsområde de siste årene, først i barnevernstjenesten, og nå i forebyggende avdeling i kommunen. Familieråd er en metode der familie og nettverk involveres for å sørge for best mulig hjelp og støtte til barn, unge og deres familier. Se mer på side 17, kapittel 2.2.1.

Brukerundersøkelse

For å få tilbakemeldinger fra brukerne våre gjennomfører vi hvert år brukerundersøkelser, og i 2023 utarbeidet vi en 5-årig plan for brukerundersøkelser. Vi erfarer at det er vanskelig å få våre brukere til å svare på brukerundersøkelser. Vi får gjennomgående få svar, og jobber med strategier for å få flere svar. Svarene er viktige og brukes i vårt kontinuerlige kvalitetsarbeid, for eksempel i opplæring og ved endringer av prosedyrer.

I 2023 handlet brukerundersøkelsen om oppstartsfasen av en undersøkelse i barnevernet, samt den generelle kontakten med barnevernet. Svarene tyder på at barn og unge har tillit til, og føler seg forstått av sin kontaktperson, samtidig som de får god informasjon og får medvirke i sin sak. Svarene fra foreldre indikerer at det er lett å få kontakt med barnevernet, at de fleste foreldre opplever å bli behandlet med høflighet og respekt, og at de får nok informasjon og får medvirke i sin sak. Noen foreldre ønsker mer informasjon, og noen føler seg utrygge på om barnevernet deler all informasjon. Brukerundersøkelsen for 2023 viser viktigheten av å fortsette å jobbe med åpenhet og forutsigbarhet overfor barn, unge og foreldre.

Nedgang i hasteflyttinger

Barnevernstjenesten har jobbet og jobber målrettet for å redusere antall hasteflyttinger (akutte flyttinger av barn og unge). Dette gjør vi blant annet gjennom økt involvering av slekt og nettverk (for eksempel familieråd) og tettere oppfølging i de familiene der vi er bekymret for hasteflyttinger (akutt hastelag og akutt familieteam). Se mer på side 22, kapittel 2.2.9.

Det er en stor nedgang i hasteflyttinger fra totalt 42 i 2022 til 19 i 2023. Den viktigste nedgangen er på hasteflyttinger på tvang, der tallet har gått ned fra 23 til 8. De 11 andre hasteflyttingene har skjedd med samtykke fra foreldre og eventuelt ungdom. Se mer på side 13, kapittel 2.2.

Miljøarbeidere i barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten har den siste tiden ansatt 5 miljøarbeidere i barnevernstjenesten. Bakgrunnen for dette er at vi har sett at familier vi jobber med har behov for praktisk hjelp som et kompensierende tiltak, i tillegg til tiltak som endringsarbeid.

Barnevernlederforum

Alle barnevernlederne i Agder har i flere år møttes hver 6. uke i barnevernlederforum. Dette er en viktig arena for å sikre godt samarbeid mellom barnevernstjenestene, få likere praksis, og dele erfaringer, kunnskap og inspirasjon. Målet er å være en pådriver for barnevernsfeltet i Agder og i samfunnsdebatten når det gjelder barnevern.

1.2 Utfordringer og utviklingstrekk som bekymrer

Sykefravær og ansatte som slutter (turnover):

Sykefraværet i barnevernstjenesten går oppover, og i 2023 er det på 10,58 %. (2021: 7,58% 2022: 9,30 %) Der er også en liten økning i ansatte som slutter (turnover), i 2023 9,6% (2021: 9,3 % 2022: 9,1 %). Vi er bekymret for dette, og jobber målrettet for å tiltrekke, utvikle og beholde ansatte gjennom arbeidet i tjenesteplanen. Se mer på side 28, kapittel 2.3.2.

Mangel på fosterhjem og institusjoner

Bistandsplikten fra Bufetat brytes stadig, spesielt i hastesituasjoner og særlig for ungdom med atferdsutfordringer og rus. Dette betyr at barn og unge med de største utfordringene, som har behov for et fosterhjem eller en institusjon, ikke får den hjelpen de trenger til riktig tid. Se mer på side 18, kapittel 2.2.4.

Kommunen «produserer» barnevernsbarn

I kommunene våre er det en økende gruppe barn som har rettigheter etter flere lovverk. Disse barna har ulike utfordringer og diagnoser, som gjør at de har behov for omfattende hjelp etter helselovgivningen. Vi er bekymret for de tilfellene der disse barna og familiene ikke får den hjelpen de har behov for. Vi erfarer at dette kan medføre at kommunen «produserer» barnevernsbarn, ved at disse barna og deres familier etter hvert får det så vanskelig at barna må flytte i fosterhjem eller institusjon. Vi erfarer at dette handler om at det går for lang tid før foreldre får innvilget avlastning for særlig tyngende omsorgsoppgaver fra kommunens helse- og omsorgstjenester. Hverdagen blir for enkelte foreldre for krevende til at de makter omsorgsrollen.

Ungdomsmiljø

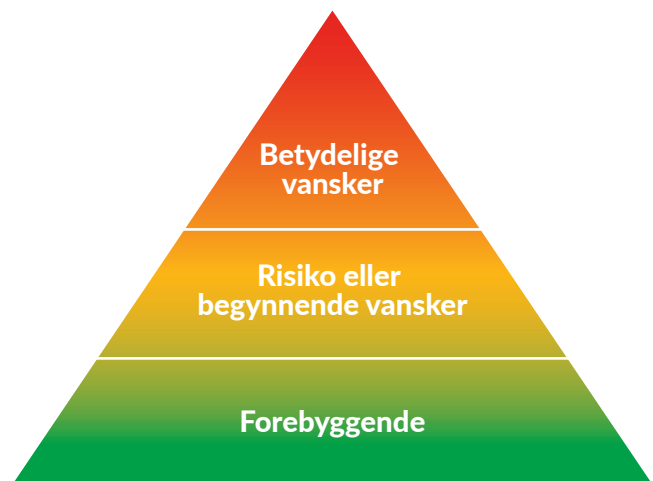
En del av ungdomsmiljøet i Kristiansands-området har den siste tiden utviklet seg til å inneholde mer atferdsutfordringer, rus, vold og trusler. Kristiansand ligger svært høyt på ungdomskriminalitet sammenlignet med andre byer i Norge, særlig for barn under 15 år. Dette er bekymringsfullt. Barnevernstjenesten jobber sammen med politiet, avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester og andre relevante aktører for å gi disse barna den omsorgen og de rammene de har behov for. Denne situasjonen har medført mer bruk av institusjonsplasser det siste året en økning av institusjonsplasseringer utover i 2024.

Barn og unge med rettigheter etter flere lovverk

Barnevernstjenesten erfarer, i likhet med resten av landet, krevende utfordringer når det gjelder barn og unge som har store hjelpebehov, store omsorgsbehov og rettigheter etter flere lovverk, typisk både barnevern og helse.

Det kan for barnevernstjenesten se ut som dimensjoneringen av tilbud og tiltak til disse barna og ungdommene utenfor barnevernet ikke er riktig, slik at flere av barna det gjelder ender opp som «barnevernsbarn,» fordi det ikke settes inn tilstrekkelige tiltak og foreldrene dermed blir så slitne at de «gir opp».

Mangel på tiltak

Illustrasjonen viser en av intensjonene med oppvekstreformen. Tanken er at barnevernstjenesten alltid skal være en sikkerhet for å beskytte de mest utsatte barna, samtidig som tjenesten aktivt skal samarbeide med andre aktører for å sikre kraftfulle forebyggende tiltak i "grønn" sone og tiltak for begynnende vansker i "gul" sone. Det er fortsatt en utfordring med mangel på «gule» tiltak i kommunene våre, men det arbeides løpende med å tydeliggjøre og etablere treffsikre tilbud i "gul" sone. For eksempel kan dette være familier som ikke har behov eller oppfyller vilkårene for hjelp fra barnevernet, men har behov for tettere oppfølging fra andre instanser, typisk skole og helsetjenester.

Nasjonalt forløp for barnevern

Bufdir og Helsedirektoratet har utarbeidet et nasjonalt forløp for barnevern, som tydeliggjør hvordan barnevernstjenesten og helsetjenestene skal samarbeide for å gi barn og unge et godt og helhetlig tjenestetilbud, og sørge for nødvendig kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus. Nasjonalt forløp for barnevern skal implementeres i barnevernstjenesten og helsetjenestene i alle landets kommuner, og mange kommuner er allerede godt i gang. Kristiansand kommune skal i løpet av 2024 i samarbeid mellom barnevernstjenesten og helsetjenesten for barn 0-16 år utarbeide en plan for igangsetting av nasjonalt forløp.

1.3 Faglig kvalitets- og utviklingsarbeid

Barnevernstjenesten jobber målrettet og strukturert med fagutvikling gjennom tjenesteplanen. I 2023 har tjenesten hatt særlig oppmerksomhet på disse fire områdene;

Tiltrekke, utvikle og beholde ansatte

- Felles fagdag og tur for hele tjenesten
- Laget strategi for forebygging av arbeidsbelastning

Brukertilpassede tjenester

- Samarbeid med brukerråd og erfaringsungdom
- Familieråd

Kvalitet og kontinuerlig utvikling av tjenesten

- Nytt fagsystem – Modulus barn
- BFK – Barnevernfaglig kvalitetssystem
- Laget og innført nytt opplæringsprogram

Åpenhet og samarbeid

- Etablering av bedre samarbeid med rusomsorgen
- Laget informasjonsvideoer og opplegg til 3. og 8. trinn om barnevern og hva som er god omsorg

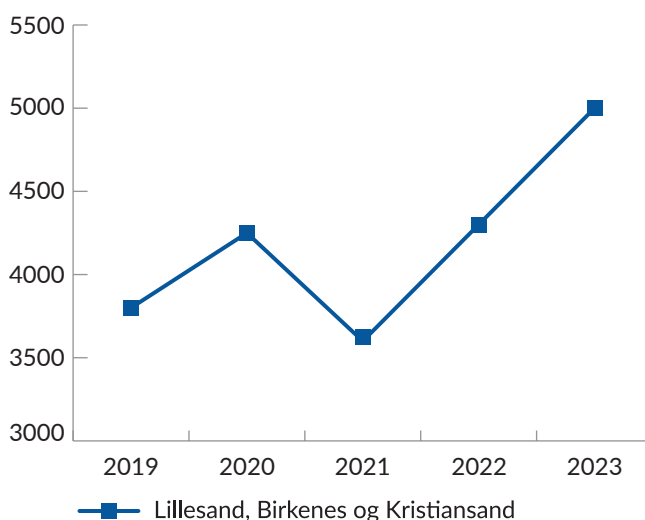
1.4 Status for oppvekstreformen

Oppvekstreformen trådte i kraft i 2022. Den gir kommunene økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Sentrale elementer er bedre samhandling og mer tidlig innsats og forebygging for å sikre et bedre tjenestetilbud.

- Kristiansand kommune har fått på plass gode forebyggende tiltak, og barnevernet har gode tiltak i de mest alvorlige sakene. Som vist i tabellen under, går utgifter til forebyggende tjenester i alle tre kommuner oppover.
- Som nevnt tidligere arbeides det fortløpende med å få etablert treffsikre tiltak i det «gule» området i trekanten for de med risiko og begynnende vansker.
- Forebyggende plan i Kristiansand kommune kommer til politisk behandling høsten 2024.
- Familieråd er som nevnt en viktig og stor satsning. Se mer på side 17, kapittel 2.2.1.

Se mer om status for oppvekstreformen i Kvalitetsmeldingen for oppvekst for 2023.

Utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste pr. innbygger 0-17 år (2023)

2 Organisering, resultater og statistikker

2.1 Nøkkelfinfo om organisering

I 2023 hadde barnevernstjenesten 187 årsverk fordelt på 251 ansatte.

Dette inkluderer besøkshjem, som meldes inn som fast ansatte. Når disse trekkes fra, har vi 142 årsverk fordelt på 159 ansatte.

Kristiansand hadde i 2023 akuttberedskap utenom barnevernstjenestens ordinære åpningstid for 8 kommuner i Agder i tillegg til Kristiansand, Lillesand og Birkenes.

Barnevernstjenesten driver den nasjonale Alarmtelefonen for barn og unge, telefon 116 111 med chattefunksjon, på oppdrag fra Bufdir.

I 2023 har 61 studenter gjennomført praksis i barnevernstjenesten.

40 studenter i introduksjonspraksis, 11 studenter i 15 ukers praksis fra Master i barnevern, i tillegg til 10 sosionomstudenter i 18 ukers praksis.

Barnevernstjenesten deltar til enhver tid i en rekke ulike utvalg og forskningsprosjekter.

I 2023 har barnevernleder Monica Brunner sammen med resten av barnevernsinstitusjonsutvalget ferdigstilt og levert NOU 2023:24 Med barnet hele vegen.

2.2 Resultater og statistikker

1. BEKYMRINGS- MELDINGER

Antall nye bekymringsmeldinger til barnevernet: 1627

(alle henvendelser knyttet til bekymring for barn, skriftlig eller muntlig, både fra private og offentlige).

3. UNDERSØKELSE -> VIDERE TIL HJELPETILTAK ELLER HENLEGGELSE

Gjennomførte undersøkelser i 2023: 684

Antall undersøkelser henlagt (vi finner ikke at det er grunnlag for å iverksette hjelpetiltak eller foreldrene ønsker ikke hjelpetiltak): 427

Antall undersøkelser der det blir besluttet frivillige hjelpetiltak 257 (38 %). Frivillige hjelpetiltak kan være familieråd, råd og veiledning, besøkshjem osv.

2. MELDING -> VIDERE TIL UNDERSØKELSE ELLER HENLEGGELSE

Antall bekymringsmeldinger henlagt: 899 (55,3%):

- 246 henlagt fordi barnevernet ikke har funnet grunn til å undersøke mer (vi undersøker innholdet i meldingen innen 1 uke, og har lav terskel for å åpne undersøkelse)
- 326 henlagt fordi barnet/familien allerede har hjelpetiltak fra barnevernet.
- 327 henlagt fordi vi allerede har en aktiv undersøkelse om barnet/familien.

4. TILTAK

Antall barn med tiltak fra barnevernet i 2023: 726.

Tiltak i hjemmet: 524.

Tiltak utenfor hjemmet (fosterhjem eller institusjon): 202.

- Antall barn/unge i fosterhjem 2023: 146
- Antall barn/unge i institusjon 2023: 19
- Antall barn/unge i beredskapshjem 2023: 27 (dette tallet går veldig opp fra 8 i 2022. Dette skyldes blant annet mangel på fosterhjem som gjør at barn må bo for lenge i beredskapshjem før de får et mer stabilt og permanent fosterhjem.)

Antall saker besluttet sendt til nemnda* om omsorgsovertakelse:
12 barn i 2023

Antall saker besluttet sendt til nemnda* om flytting i institusjon som følge av atferdsutfordringer: **2 barn i 2023**

** Barneverns- og helsenemnda avgjør saker om tvang i barnevernet. Sakene kan deretter klages inn for domstolene.*

AKUTT/HASTEFLYTTINGER (kan skje når som helst i barnevernets arbeidsprosess)

Antall akutt plasseringer/hasteflyttinger tvang: 8.

5 saker klaget inn for barneverns- og helsenemnda. Barnevernstjenesten fikk medhold i alle.

Antall akutt plasseringer/hasteflyttinger frivillig: 11

2.2.1 Familieråd

Familieråd er en metode som gir familie og nettverk mulighet til å selv finne løsninger på utfordringer for barn og unge, både hjemme, på skolen og i fritiden. Det er barnets møte, og muligheter og ressurser som er i fokus.

Familieråd i barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten har i flere år jobbet målrettet med implementering av familieråd. I 2023 er 18 familierådscoordinatorer engasjert i mindre stillinger, med oppgave å kvalitetssikre gjennomføringen og koordinere det administrative arbeidet knyttet til familierådene. Dette gjør arbeidet enklere, raskere og mer fleksibelt, og korter ned ventetiden, da vi slipper å gå veien om Bufetat for å bruke deres koordinatorene.

Oversikt over bruk av familieråd

	2019	2020	2021	2022	2023
Mål	100	200	100	200	250
Gjennomført	94	49	75	184	140

I 2023 har vi hatt en liten nedgang i bruk av Familieråd, trolig som følge av innføring av nytt fagsystem, som har tatt mye tid og kapasitet. Fra oktober 2023 da koordinatorene begynte, er det igjen en økning i familieråd, også utover i 2024.

Forebyggende familieråd

Fra 2023 er arbeidet med forebyggende familieråd i gang i flere deler av kommunen gjennom avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester i Oppvekst:

- Det er gjennomført 19 familieråd (som har omhandlet 42 barn og unge). Vi ser blant annet flere saker der barnevernstjenesten har avsluttet saken, og videreført familieråd som et tiltak via forebyggende avdeling.
- Det er gjennomført 22 foreldreråd (som har omhandlet 263 barn og unge).

Bruk av familieråd viser gode resultater, og anbefales varmt av dem som har gjennomført familieråd. Kommunens arbeid med familieråd får nasjonal oppmerksomhet og anerkjennelse, og vi er i dialog med andre kommuner og Bufdir for å spre erfaringer. Vi har også et godt samarbeid med UiA om forskning på familieråd og foreldreråd.

2.2.2 Bekymringsmeldinger

Bekymringsmeldinger

	2019	2020	2021	2022	2023
Barnevernstjenesten	22 %	16 %	16 %	9 %	8 %
Skole	12 %	12 %	10 %	8 %	8 %
Politi	9 %	10 %	14 %	18 %	24 %
Lege/sykehus	10 %	15 %	12 %	13 %	12 %
Naboer/andre voksne	8 %	10 %	12 %	12 %	14 %
Foresatte	6 %	5 %	3 %	7 %	7 %
Barnehage	5 %	5 %	5 %	3 %	2 %
Helsestasjon	5 %	4 %	4 %	3 %	2 %
Andre	23 %	23 %	25 %	28 %	23 %
Totalt antall	1528	1844	1877	1574	1627

- Barnevernstjenesten har de siste årene – både nasjonalt og lokalt – sett en klar tendens til at det kommer færre bekymringsmeldinger til barnevernstjenesten. I 2023 er tallet ganske stabilt.
- Tallene i tabellen viser ikke i sin helhet nedgangen. Tallene har gått mer ned enn det tallene gir inntrykk av. Dette skyldes i hovedsak:
 - at vi fra 2020 også som følge av regelendringer måtte begynne å registrere bekymringsmeldinger som kom inn i aktive saker som nye meldinger. I Kristiansand i 2023 var 653 meldinger i aktiv sak, enten undersøkelse eller hjelpetiltak.
 - at vi fra 2023 som følge av regelendringer måtte begynne å registrere underretninger fra politiet som bekymringsmeldinger.
- Vi er bekymret for nedgangen i meldinger fra offentlige meldere, særlig helsestasjon, barnehage og skole. Vi er særlig bekymret for risikoen for at enkelte barn som lever med dårlige omsorgsbetingelser ikke meldes inn til barnevernstjenesten, særlig de minste barna.
- Det er en stor økning i bekymringsmeldinger/underretninger fra politiet i 2023. Dette henger sammen med at underretninger registreres som nye bekymringsmeldinger, samt at politiet sender underretninger til barnevernet i alle saker der det er barn/ungdom involvert.

2.2.3 Undersøkelser i barnevernet

I 2023 gikk **44,7 %** av meldingene videre til undersøkelse.

Vi gjennomførte **684 undersøkelser**.

Vi undersøkte barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov, men ikke mer omfattende enn det som er nødvendig ut fra innholdet i meldingen. Vi snakket med barn og foreldre, innhentet informasjon fra instanser barnet/familien hadde kontakt med, og vurderte om det var grunnlag for at barnevernet skulle gi familien mer hjelp.

Av de 684 undersøkelsene ble **427 henlagt** etter undersøkelsen, enten fordi barnevernstjenesten ikke fant grunnlag for mer hjelp fra barnevernet, eller fordi foreldre/foresatte ikke ønsket dette.

Barnevernstjenesten skal gjennomføre undersøkelser innen 3 måneder, og ligger stabilt på tilnærmet **100%** på disse rapporteringene.

Nedgang i bekymringsmeldinger

Det er nedgang i bekymringsmeldinger til barnevernstjenesten. Dette fører også til færre undersøkelser. Vi kunne sett for oss at nedgang i meldinger gjorde at vi i større grad fikk de mer alvorlige sakene til barnevernet, men likevel er det slik at vi henlegger omtrent like mange saker i prosent som tidligere, enten som melding eller etter undersøkelse. Vi har ikke mottatt en større andel av de alvorligste bekymringsmeldingene. Barnevernstjenesten vet ikke hvorfor antall meldinger går ned, og utreder mulige årsaker til dette.

2.2.4 Barn, unge og familier med tiltak fra barnevernet

Av de gjennomførte 684 undersøkelsene ble det fattet vedtak om mer hjelp i form av **frivillige hjelpetiltak i 257 saker**. Hjelpetiltakene kan være råd og veiledning, familieråd, besøkshjem osv.

Antall barn med tiltak fra barnevernet i 2023 er **726**. Disse er fordelt på 524 barn med tiltak i hjemmet og 202 barn med tiltak utenfor hjemmet (fosterhjem eller institusjon).

Antall barn med tiltak i 2022 var 819.

Antall barn/unge 0-17 år i fosterhjem i løpet av året 2023: **146**.

Tilsvarende i 2022 var 163.

Antall barn/unge 0-17 år i institusjon i løpet av året 2023: **19**.

Tilsvarende i 2022 var 24.

Antall barn/unge i beredskapshjem 2023: **27**.

Dette tallet går kraftig opp fra 8 i 2022. Dette skyldes i stor grad Bufetats mangel på fosterhjem som gjør at barn må bo for lenge i beredskapshjem før de får et mer stabilt og permanent fosterhjem.

Statlig bistandsplikt

Barnevernstjenesten er avhengig av Bufetat for å få tildelt fosterhjem og institusjonsplass som passer til det enkelte barnet, dette har Bufetat en plikt til (bistandsplikt).

Plikten gjelder både i akutte situasjoner (beredskapshjem eller akuttinstitusjon) og for mer langvarige flyttinger (fosterhjem eller institusjon). Det er en stor utfordring at vi ikke får tak i de fosterhjemmene og plassene i institusjon som vi trenger. Dette er alvorlig, og betyr at barn og unge må bli værende i akuttinstitusjon, beredskapshjem, i hjemmet e.l. og vente på en plass de kan flytte for å få bedre oppvekst- og utviklingsmuligheter. Det er i tillegg svært alvorlig at vi erfarer at Bufetat i økende grad i akutte situasjoner (der et barn må flytte med en gang) ikke klarer å få tak i plasser på institusjon. Barn blir dermed værende i en omsorgssituasjon som er til fare for deres liv og helse.

Barnevernstjenesten skal utarbeide planer for oppfølging av barn som har tiltak i barnevernet. Andel av barn som har en plan per 31.12 hvert år ligger stabilt på ca. 90 %. I 2023 var andel barn med tiltaksplan 91 %, og 96 % av disse var evaluert.

Barnevernstjenesten skal følge opp barn i fosterhjem med et lovbestemt antall oppfølgingsbesøk og tilsynsbesøk i året. Andel barn som har fått denne oppfølgingen har de siste årene, inkludert 2023, ligget stabilt på tilnærmet 100 %.

I 2023 har tallene i statistikken gått noe ned, dette skyldes i all hovedsak feilregistreringer i overgangen til nytt fagsystem.

Barnevernstjenesten har tett samarbeid med flere private tilbydere av hjelpetiltak. Vi samarbeider blant annet tett med Blå Kors Barnas stasjon i flere saker om sped- og småbarn, og med Kirkens Ungdomsprosjekt i flere saker med ungdom.

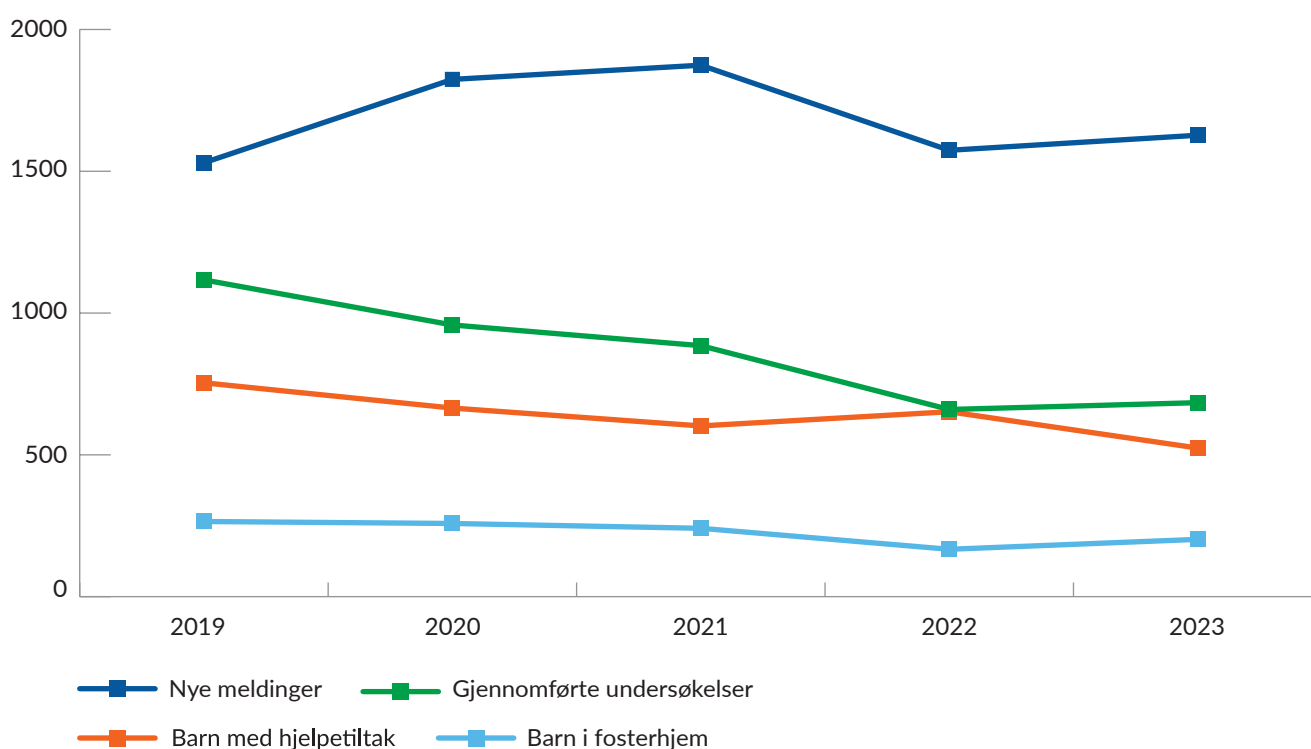
Vi hadde 7 brudd i fosterhjem i 2023. Tre av disse bruddene kom fordi tidligere fosterforeldre/beredskapsforeldre ble sykemeldt, 2 av barna hadde for store utfordringer til å bli boende i fosterhjem og måtte flytte på institusjon. 2 av barna ble ikke møtt på en god nok måte i fosterhjemmene; ett barn måtte flytte til hybelfamilie (hybel med tilsyn), mens det andre barnet flyttet til et familiemedlem.

I 2023 hadde vi 3 barn som flyttet hjem og ble gjenforent med sine foreldre.

2.2.5 Aktivitetsutvikling de siste årene - antall nye meldinger, undersøkelser, barn med hjelpetiltak og barn i fosterhjem

Denne tabellen viser utviklingen de siste årene i barnevernstjenesten i antall nye meldinger, konkluderte undersøkelser, barn i fosterhjem og barn med hjelpetiltak.

Aktivitesutvikling

2.2.6 Ungdomsnettverk

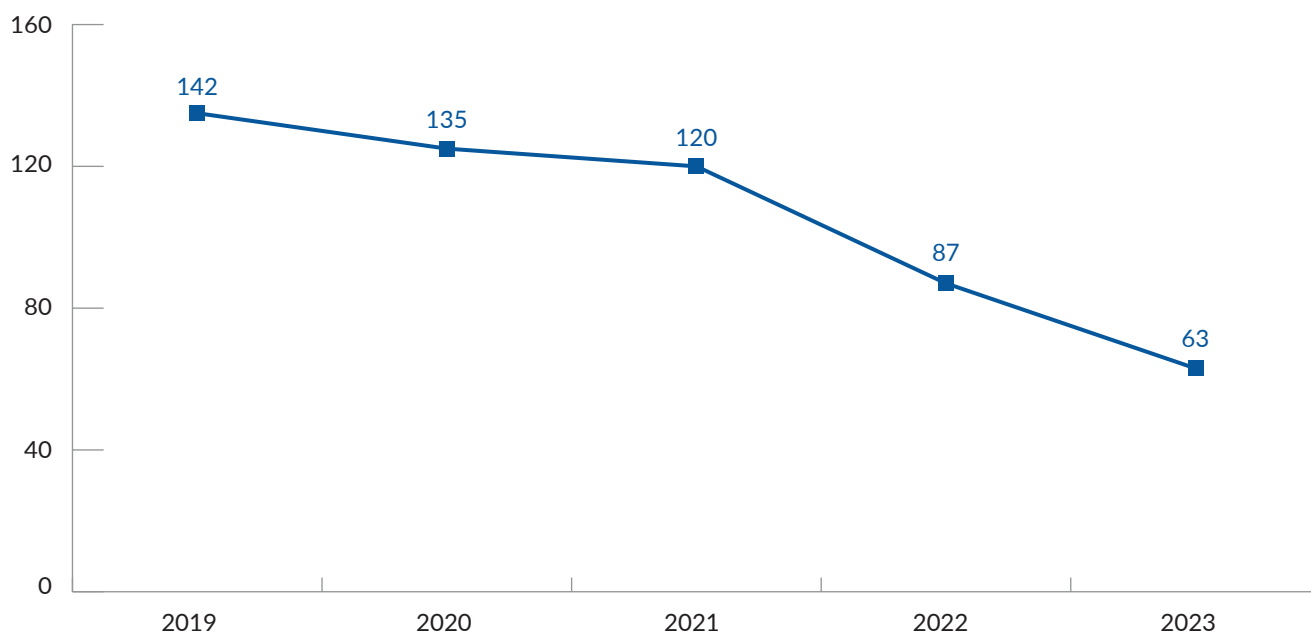
Barnevernstjenesten har et tett samarbeid med andre i kommunen som jobber med ungdom, med månedlige samarbeidsmøter i ungdomsnettverk. Det er en utfordring i organiseringen at Familiens hus har ansvar for barn og ungdom opp til 16 år, mens ungdomstjenesten har ansvar for ungdom fra 18 år og oppover. Selv om forebyggende avdeling er påkoblet, opplever vi at det blir et gap for ungdommene som er mellom 16 og 18 år, både de som har behov for psykisk helsehjelp og andre utfordringer. Det er ikke alltid klart om det er barnevernstjenesten eller ungdomstjenesten som skal ha hovedansvar for ungdommene, og det er viktig at dette avklares gjennom forpliktende samarbeid

2.2.7 Ettervern

Ungdom i barnevernet har rett til ettervern fra de er 18 til de er 25 år. Dette kan være både hjelpetiltak og opphold i fosterhjem eller institusjon, etter samtykke fra ungdommene selv.

Denne tabellen viser antall unge voksne som mottar ettervernstiltak i form av fosterhjem. Antall ungdommer i ettervern går nedover. Dette kan skyldes at vi for noen år tilbake hadde mange unge voksne i ettervern, og etter dette har skrevet ut mange. Vi har de siste årene jobbet planmessig med ungdom over 16 år med tanke på ettervern, ved å koble på andre tjenester for de som har behov for hjelp, og skrive ungdommene ut når de er ferdig med videregående skole eller læretid. Vi ser at svært få blir i fosterhjem lenge etter dette.

Antall barn med ettervern i løpet av året

2.2.8 Barn og unges medvirkning

Barn og unges rett til medvirkning har blitt styrket de siste årene, blant annet gjennom ny barnevernslov og forskrift om barns medvirkning i barnevernet. Barnevernstjenesten har i flere år fokusert på å jobbe brukerrettet, med fokus på samarbeid, medvirkning og nettverk. Vi har et godt samarbeid med lokale barnevernsproffer (ungdommer med erfaring fra barnevernet), og har som nevnt årlige brukerundersøkelser. Vi jobber kontinuerlig med å bli enda bedre på å involvere barn og ungdom. Barna skal få riktig og tilpasset informasjon, anledning til å uttale seg om det de er opptatt av og det som er relevant for dem, og det barna sier skal bli lagt vekt på i barnevernets vurderinger.

2.2.9 Kvalitetssikring av alvorlige og inngripende beslutninger i barnevernstjenesten

Barnevernstjenesten har myndighet til å gjøre store inngrep i familielivet og privatlivet, og det er derfor sentralt at de mest alvorlige beslutningene som tas er kvalitetssikret ekstra grundig.

Vi har gode rutiner for fast veiledning, både av kontaktpersoner, fagstøtter og avdelingsledere.

I tillegg har vi faste tverrfaglige team med erfarne og kompetente medarbeidere som etter grundige drøftinger tar beslutninger i de mest alvorlige sakene:

Drøftingsarenaer

Hastelag er møter som gjennomføres daglig i perioder.

Der tas beslutninger i saker som haster, med mål om å unngå hasteflyttinger.

- Det er gjennomført **54 drøftinger** i hastelag i 2023, i tillegg til evalueringer av alle saker som har vært i hastelag. I 28 av disse sakene ble akutt familieteam (AFT) satt inn for å jobbe intensivt med familien i en kort periode for å forhindre hasteflyttinger.

Voldsrisikoteamet møtes ukentlig for å drøfte saker der det er bekymring for vold. Vi er opptatt av å holde oss faglig oppdatert på voldsfeltet, og det er lav terskel for drøfting av saker med bekymring om vold.

- Det har i 2023 vært gjennomført **32 avtalte drøftinger** i tillegg til flere hastedrøftinger.

Beslutningsteamet er drøftingsarenaen for de mest alvorlige sakene, der saker der det kan være aktuelt å flytte barn diskuteres grundig, og andre muligheter prøves ut, før det eventuelt tas beslutning om å fremme sak om omsorgsovertakelse e.l. for barneverns- og helsenemnda. (Nytt navn fra 1. januar 2023 på det som tidligere het Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker)

I de sakene der vi mener det er nødvendig med omsorgsovertakelse av flere søsken, gjør vi en vurdering av om det er til barnas beste å være i fosterhjem med sine søsken. Når vi vurderer at dette er til barnas beste, gjør vi vårt beste for å finne et alternativ i slekt og nettverk der søsken kan bo sammen. Dersom dette ikke lar seg gjøre, jobber vi i samarbeid med Bufetat for å finne et fosterhjem der søsken kan bo sammen.

Det er gjennomført **47 drøftinger** i beslutningsteam, disse omhandlet **121 barn**.

Det er besluttet å sende sak til nemnda om **omsorgsovertakelse for 12 barn**. (Ved årsskiftet var alle saker sendt til nemnda, men 7 av dem ennå ikke avgjort.)

Det er besluttet å sende sak til nemnda om **flytting i institusjon for 2 barn** som følge av atferdsutfordringer.

Det er besluttet å sende sak til nemnda om å pålegge **hjelpetiltak for 1 barn** (besluttet av barneverns- og helsenemnda)

Det er behandlet sak om endring av vedtak om **omsorgsovertakelse eller samvær for 7 barn**. (Ved årsskiftet var alle saker innsendt til nemnda, men ikke avgjort for 2 barn. 2 barn ble gjenforent med foreldre.)

Det er behandlet **5 klagesaker** i barneverns- og helsenemnda etter akuttvedtak.

Det er behandlet **7 saker** fra barnevernstjenesten i domstolene (saker som er anket fra nemnda til tingrett/lagmannsrett).

Tjenesten fikk medhold i alle saker som ble behandlet i barneverns- og helsenemnda og domstolene i 2023.

2.2.10 Kristiansand sammenlignet med de største kommunene i Norge

Kristiansand er med i ASSS-samarbeidet i regi av KS. Her får vi blant annet tilgang til tjenesteprofilen, som viser resultater fra ulike tjenester sammenlignet med kommunene i samarbeidet. Dette er de viktigste punktene fra tjenesteprofilen for Kristiansand for 2023.

- Det er gjennomgående god kvalitet i arbeidet hos barnevernstjenesten; svært få fristbrudd, oppdaterte tiltaksplaner i de aller fleste saker mv.
- Det er nedgang i barn i barnevernet med tiltak i aldersgruppen 0-5 år. Dette er bekymringsfullt, da vi ser at vi ikke klarer å ha innsatsen godt nok oppe for de minste barna. Det er utfordringer med organiseringen som gjør at de små avdelingene ikke i tilstrekkelig grad klarer å ha god nok kunnskap innenfor sped- og småbarnsarbeid. Det er også for få ansatte med videreutdanning innen sped- og småbarnsarbeid. Vi forsøker å tilrettelegge for økt kunnskap og fokus gjennom sped- og småbarnsnettverk. Men dette er et sårbart område, og vi må fortsatt ha oppmerksomhet på dette. Sett i sammenheng med at det er nedgang i bekymringsmeldinger fra helsestasjonene er dette bekymringsfullt. Vi vil samtidig vise til at det er større satsninger innenfor helsestasjonene gjennom Sammen på vei og forsterket helsestasjon, som bidrar til å kunne fange opp de minste barna som trenger hjelp. Dette er noe av tema som vil tas opp i Familiens hus-evalueringen som skal gjennomføres i 2024. Se mer på side 34, kapittel 5.
- Kommunen bruker lite økonomiske ressurser på barnevern i forhold til gjennomsnitt for ASSS, og dette går i tillegg nedover. Kristiansand ligger nå lavest i ASSS på hvor mye penger kommunen bruker på barnevern. Dette kan handle om at vi har opprettet tiltak i tjenesten som er rimeligere, i stedet for bruk av dyre (til dels private) tiltak. Det kan også henge sammen med at andre samarbeidspartnere jobber lengre i familiene før barnevernet involveres, samt at vi som nevnt har færre antall saker i barnevernet enn tidligere.
- Det er nedgang i andel barn med barnevernstiltak
- Det er en økning i utgifter til tiltak som ikke innebærer plassering utenfor hjemmet og samtidig en nedgang i andel barn som er plassert i fosterhjem eller institusjon. Kommunen bruker også mye penger på hjelpetiltak i hjemmene. Dette er en ønsket utvikling. Vi ønsker at tiltakene skal settes inn i hjemmene, og forhindre at barn må flytte ut av hjemmet når dette er vurdert å være til barnets beste.
- Sykefraværet øker i 2023, sammenlignet med øvrige ASSS-kommuner ligger vi blant de høyeste. Se mer på side 26, kapittel 2.3.2.

2.3 Økonomi og personal

2.3.1 Økonomistatus for 2023

Barnevernstjenestens kostnader er i stor grad basert på aktivitet og vil endre seg ved uforutsette endringer knyttet til oppfølgingen av barn og unge. Dette gjør at barnevernstjenesten er vanskelig å budsjettere for. Det er store variasjoner fra år til år, og vanskelig å forutse utgiftene. Et eksempel på dette er at én ungdom på institusjon koster ca. to millioner kroner i året i egenandel for barnevernstjenesten.

I 2023 var det et underforbruk i barnevernstjenesten ved årets slutt. Dette skyldes blant annet:

- nedgang i bekymringsmeldinger kombinert med ledernes normering av antall saker per kontaktperson
- utfordringer med å få kvalifiserte søkere til barnevernsarbeid, som har ført til flere vakante faste stillinger og vikariater i 2023
- utvikling knyttet til endrede behov og type fosterhjem, som fører til et underforbruk på lønn og utgiftsdekning til fosterhjem og besøkshjem

Budsjett i kroner

Administrasjon, undersøkelse og saksbehandling (244)	Barnevernstiltak i familien (251)	Barnevernstiltak utenfor familien (252)
103 167 413	26 939 245	110 727 990

2.3.2 Sykefravær, arbeidsmengde og ansatte som slutter (turnover)

Sykefravær

	2019	2020	2021	2022	2023
Sykefravær totalt i barnevernstjenesten	9,5 %	8,6 %	8 %	11,1%	11,8%

Det har i 2023 vært en økning i kort- og langtidsfravær. Korttidsfraværet er oftest knyttet til sesongbaserte virussykdommer, samt flere ansatte med små barn.

Selv om det er en økning i langtidsfraværet, er over halvparten av disse graderte sykemeldinger. Barnevernstjenesten har månedlige IA-møter, i tillegg til regelmessig veiledning av alle ansatte. Her diskuteres det muligheter for tilrettelegging og oppfølgingsplan legges. Samtidig registreres det en del kroniske plager hos langtidsykemeldte som ikke lar seg kombinere med krevende barnevernsarbeid. Vi har også høy andel gravide som medfører høyere sykefravær.

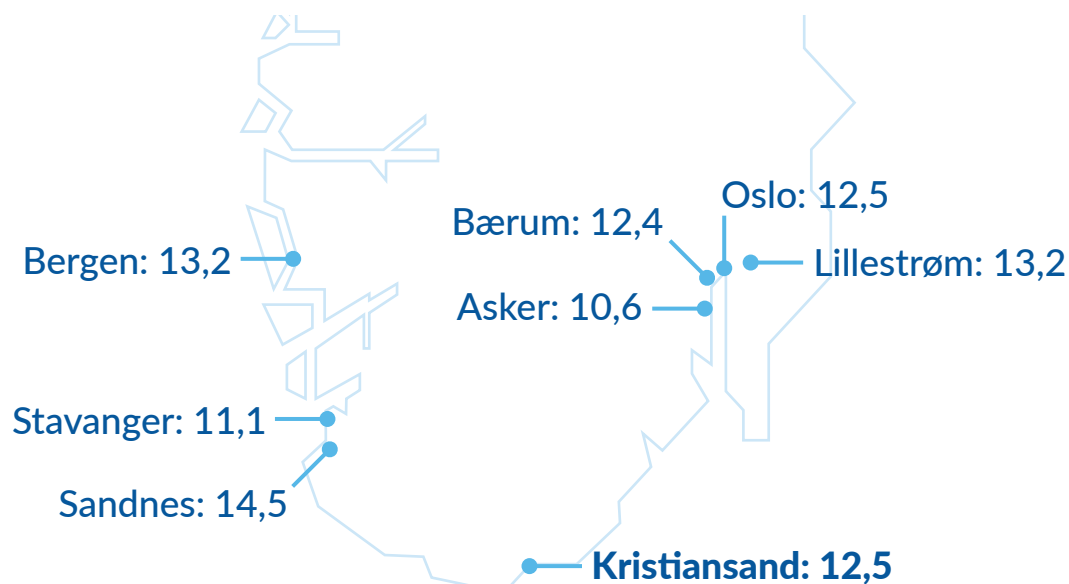
Ledelsen med personalansvar er bekymret for økningen i sykefraværet. Vi jobber med dette, blant annet gjennom tjenesteplanen, og ser dette i sammenheng med omorganisering i 2023-2024 for å sikre mer robuste team.

Arbeidsmengde

Tallene viser barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (i funksjon 244), altså hvor mange barn hver kontaktperson i barnevernstjenesten har ansvar for.

	2020	2021	2022	2023
Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (244)	17	16,7	13,8	12,5

Sammenlignet med utvalgte kommuner i ASSS-samarbeidet i 2023:

Tallene viser at kontaktpersonene i Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen har omtrent tilsvarende arbeidsmengde som barnevernstjenestene i andre store kommuner.

Det er likevel viktig å merke seg at kompleksiteten i sakene er krevende å håndtere for de ansatte. For de aller fleste kontaktpersoner er det vurdert å være godt mulig å gjøre en forsvarlig og kvalitetsmessig god jobb med det antallet barn man arbeider med per i dag.

Ansatte som slutter (turnover)

Tabellen viser prosentandel ansatte som har sluttet i faste stillinger.

År	Totalt antall faste ansatte som har sluttet	Turnover i prosent	Ansatte som slutter grunnet ny jobb	Ansatte som slutter av andre årsaker	Antall sluttet i tjenesten grunnet ny jobb med fartstid ca. 3 år eller mer
2023	20	9,6%	13	7	14
2022	16	9,1%	9	7	12
2021	18	9,3%	11	7	7
2020	26	13,5%	16	10	4
2019	8	6,45%	4	4	2

Eksempel på andre årsaker: flytting, pensjon, ufør.

I 2023 hadde barnevernstjenesten en samlet turnover (fast ansatte som sluttet i tjenesten) på 9,6 %. Dette er en økning på 0,5 prosentpoeng sammenlignet med 2022. Vi er bekymret for økningen sett i sammenheng med økningen i sykefraværet. Det er noen forskjeller i turnover mellom avdelingene, og i all hovedsak er det høyere turnover for ansatte som jobber i de desentraliserte avdelingene lokalisert på Familiens hus i Kristiansand, Helsehuset i Lillesand og Ressurssenteret i Birkenes.

Barnevernstjenesten har i 2023 ferdigstilt en strategi for å forebygge arbeidsbelastninger, som blant annet innebærer sikre rutiner for å ivareta og følge opp potensielle traumatiserende hendelser og forebygge utbrenthet. Et annet tiltak er frivillige sluttsamtaler med barnevernsarbeidere som slutter. Disse gjennomføres for å avdekke styrker og svakheter i tjenesten. Tilbakemeldingene anonymiseres, og er viktige i det videre arbeidet med å tiltrekke, utvikle og beholde ansatte. I 2023 ble det gjennomført 10 sluttsamtaler. Det er for lite materiale til å si noe om trender, men gjennomgående for svarene er at ansatte trives godt i arbeidsmiljøet og får tilstrekkelig anerkjennelse og mestring. De fleste slutter som følge av flytting eller behov for å prøve noe nytt og få nye utfordringer. Av forbedringspunkter blir det bl.a. nevnt strukturelle forhold som mangel på tid og ressurser, sikkerhet og tilrettelegging for ansatte i utdanning.

3 Samarbeid og samhandling

Samhandling og tverrfaglig samarbeid er sentralt for å sikre at barn og unge og deres familier får den oppfølgingen og hjelpen de har behov for. Dette er også et sentralt element i oppvekstreformen fra 2022. I tillegg til barna og ungdommene, familiene og nettverket rundt disse, har barnevernstjenesten en rekke instanser vi samhandler med, både i enkeltsaker og på systemnivå. Her er oversikt over noen av barnevernets viktigste samarbeidspartnere.

Kristiansand
kommune

I Kristiansand kommune:

- Familiens hus (helsestasjon, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), fysio- og ergoterapi, familieveiledere og barnevernstjeneste)
- Kommuneadvokaten
- Ungdomstjenesten
- Forebyggende tjenester
- Helse og mestring

Lillesand
kommune

I Lillesand kommune:

- Helsehuset i Lillesand (helsestasjon, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), fysio- og ergoterapi, familieveiledere og barnevernstjeneste)
- Kommunal helsetjeneste
- Forebyggende tjenester

Birkenes
kommune

I Birkenes kommune:

- Ressurssenteret i Birkenes (helsestasjon, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), fysio- og ergoterapi, familieveiledere og barnevernstjeneste)
- Kommunal helsetjeneste
- Forebyggende tjenester

Eksterne offentlige organer:

- Familievernkontoret i Vest-Agder
- Bufetat
- Politiet
- Politibistand i barnevernssaker brukes kun når barnevernstjenesten vurderer at det er strengt nødvendig og til barnets beste. Se mer i Bufdirs rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling [punkt 20.11](#)
- Avdeling for barn og unges psykiske helse, Sørlandet sykehus (ABUP)
- Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling, Sørlandet sykehus (ARA)

Private og ideelle organisasjoner:

- Sørlandet krisesenter.
Alle kommuner er forpliktet til å ha et krisesentertilbud. Kristiansand kommune har avtale med Sørlandet krisesenter, og er vertskommune for vertskommunesamarbeid om krisesenter sammen med andre kommuner i Agder.
- Alternativ til vold (ATV)
- Blå Kors Barnas stasjon
- Kirkens Ungdomsprosjekt (KUP)
- Stine Sofie Stiftelse
- Kirkens Bymisjon

Barn og unge med rettigheter etter flere lovverk

Barnevernstjenesten erfarer, i likhet med resten av landet, krevende utfordringer når det gjelder barn og unge som har store hjelpebehov, store omsorgsbehov og rettigheter etter flere lovverk, typisk både barnevern og helse.

Det kan for barnevernstjenesten se ut som dimensjoneringen av tilbud og tiltak til disse barna og ungdommene utenfor barnevernet ikke er riktig, slik at flere av barna det gjelder ender opp som «barnevernsbarn,» fordi det ikke settes inn tilstrekkelige tiltak og foreldrene dermed blir så slitne at de «gir opp».

4 Lillesand og Birkenes

Lillesand kommune

Det kom inn 72 nye bekymringsmeldinger i Lillesand kommune i 2023.

(Dette er en stor nedgang fra 161 i 2022 og 164 i 2021)

Det ble gjennomført 48 undersøkelser, og barnevernet vedtok hjelpetiltak i 16 av disse.

I 2023 var det 80 barn fra 0-17 år som hadde tiltak i familien. I tillegg var det 10 ungdommer over 18 år som hadde ettervernstiltak.

I 2023 bodde 17 barn utenfor hjemmet som omsorgstiltak fra barnevernet.

I Lillesand har avdelingsleder i barnevernstjenesten i 2023 deltatt på ledermøter annenhver uke med enhet for helsefremmende tjenester sammen med enhetsleder og andre tjenester. Hensikten er å bidra til bedre kjennskap til hverandre og øke samarbeidet rundt familier. Avdelingsleder har også deltatt i samlinger med kommunalområdet, SLT-koordineringsgruppe, samt informert om barnevernstjenesten til alle skoleledere i Lillesand kommune.

Lillesand kommune har vedtatt forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker.

Når det gjelder nasjonalt forløp for barnevern, er Lillesand kommune forberedt på at dette skal implementeres, men har ennå ikke startet konkret arbeid.

Birkenes kommune

Det kom inn 88 nye bekymringsmeldinger i Birkenes kommune i 2023.

(Dette er en stor oppgang fra 39 i 2022 og 63 i 2021)

Det ble gjennomført 33 undersøkelser, og barnevernet vedtok hjelpetiltak i 21 av disse.

I 2023 var det 30 barn fra 0-17 år som hadde tiltak i familien. I tillegg var det 5 ungdommer over 18 år som hadde ettervernstiltak.

I 2023 bodde 9 barn utenfor hjemmet som omsorgstiltak fra barnevernet.

Birkenes kommune har startet opp tiltaket «Nye mønstre – trygg oppvekst» i 2023. Dette er et tiltak som jobber med mange av de samme familiene som barnevernet, og som er nyttig for familiene og en god samarbeidspartner for barnevernet.

I 2023 har det vært jobbet for å få til et bedre samarbeid mellom tjenestene i Ressurssenteret. For eksempel har det vært gjennomført samarbeidsmøter med psykisk helse og rus, deltakelse i SLT-koordineringsgruppe, og barnevernstjenesten har informert om vårt arbeid for flere tjenester. Vi har også hatt en gjennomgang i én enkeltsak der mange tjenester var delaktige for å få oversikt over styrker og utfordringer i samarbeidet. Hensikten er å lære mer om hvordan vi kan samarbeide til det beste for familiene vi jobber med.

Birkenes kommune har vedtatt forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker.

Når det gjelder nasjonalt forløp for barnevern, er Birkenes kommune forberedt på at dette skal implementeres, men har ennå ikke startet konkret arbeid.

5 Framtidsutsikter

Digi barnevern

Økt digitalisering er nødvendig for å bedre rettssikkerhet for utsatte barn og unge gjennom oppdaterte og funksjonelle kvalitets- og fagsystemer. Vi har som en del av prosjektet Digi barnevern innført nytt fagsystem, Modulus barn, fra juni 2023. Vi jobber videre med å ta i bruk leveransene og skal blant annet innføre «Innbyggertjenester» som er en nettside hvor brukerne selv kan medvirke i egen sak ved f.eks. samtykke, dokumentinnsyn og chat med kontaktperson.

Familieråd

Barnevernstjenesten og kommunen jobber videre for å øke bruk av familieråd og foreldreråd, og å dele våre erfaringer med andre kommuner mv.

Tjenesteplan

Vi jobber målrettet og langsiktig med tjenesteplan som verktøy for å sikre og bedre kvaliteten i barnevernsarbeidet og vise retning for utvikling av tjenesten.

Nasjonalt forløp for barnevern

Som nevnt tidligere skal nasjonalt forløp for barnevern implementeres i barnevernstjenesten og helsetjenestene i alle landets kommuner, og mange kommuner er allerede godt i gang. Kristiansand kommune planlegger i samarbeid mellom barnevernstjenesten og helsetjenesten for barn 0-16 år å starte opp nasjonalt forløp i 2025. Lillesand og Birkenes kommuner er forberedt, men ikke i gang med konkret arbeid knyttet til nasjonalt forløp.

Evaluerings av Familiens hus – fremtidig organisering

Det er besluttet at organiseringen med Familiens hus, der flere tjenester i kommunen er samlokalisert på hver sine geografiske områder, skal evalueres. Prosessen er i gang, og målet er at evalueringen skal ferdigstilles ved årsskiftet 2024-25. Evalueringen vil legge grunnlaget for å vurdere hvordan en mest hensiktsmessig organisering av barnevernstjenesten og andre tjenester vil være fremover.

Barnevernfaglig kvalitetssystem (BFK) og kunnskapsmodellen

På sikt er målet at kunnskapen i BFK brukes aktivt av alle i barnevernstjenesten i møte med barn/ungdom og deres familier/fosterfamilier/nettverk og i alle vurderinger som gjøres rundt dem. Det skal avspeiles i alle aktiviteter i barnevernstjenesten i meldingsavklaringer, undersøkelser, tiltak og fosterhjemsjobbing.

Når dette er implementert i tjenesten, vil det være en stor fordel om også våre samarbeidspartnere blir kjent med kunnskapsmodellen for å forstå hvordan barnevernet jobber.

Samtaleprosess

Samtaleprosess har de siste årene hatt stor økning hos barneverns- og helsenemnda, som et alternativ til full nemndsbehandling. Barnevernstjenesten ønsker å gjøre dette mer tilgjengelig også på et lavere nivå, og sette i gang med en lignende løsning i barnevernstjenesten gjennom dialogprosess, for å jobbe for samtale og dialog så tidlig som mulig.

Åpenhet og deltakelse

Det er stor oppmerksomhet på norsk barnevern i befolkningen og i media. Barnevernstjenesten for Kristiansandsregionen er opptatt av, og vil fortsatt jobbe for, å bidra til tillit til tjenesten gjennom tilgjengelighet og åpenhet om hvordan vi løser vårt samfunnsoppdrag, både generelt og i enkeltsaker overfor våre brukere.

Oppvekstreform - mangel på tiltak

Som tidligere beskrevet har vi i våre kommuner gode universelle og forebyggende tiltak på mange områder, og vi barnevernstjenesten jobber kontinuerlig sammen med andre tjenester i kommunen med identifisering og etablering av mer kraftfulle tiltak på «gule» nivået, for barn, unge og familier med risiko eller begynnende vansker.

Oppvekstreform – samhandling internt i kommunene

Som nevnt også i tidligere års rapport, er det krevende å få til samhandling og samarbeid i den enkelte sak til det beste for barnet og familien som trenger det, både innad i Oppvekst og med kommunens område for Helse og mestring. Det er vanskelig for de ulike tjenestene, inkludert barnevernstjenesten, å se utover sitt eget ansvarsområde og myndighet, og vi opplever fortsatt en for sterk «silo»-tankegang, som gjør det vanskelig å få til god samhandling, gode løsninger og et godt samlet tjenestetilbud for familiene. Dette må kommunene fortsette å jobbe med.

Mangel på fosterhjem og institusjoner

Som tidligere omtalt brytes Bufetats bistandsplikt stadig, spesielt i hastesituasjoner og særlig for ungdom med atferds utfordringer og rus. Det er stor mangel på fosterhjem og institusjonsplasser som Bufetat har ansvar for å rekruttere. Dette betyr at barn og unge med de største utfordringene, som har behov for et fosterhjem eller en institusjon, ikke får den hjelpen de trenger til riktig tid. Dette er svært bekymringsfullt, og vi har en forventning om at Barne- og familiedepartementet, Bufdir og Bufetat sammen jobber for å bedre situasjonen. Øverste ledelse i Kristiansand kommune ved kommunedirektør og ordfører har våren 2024 løftet utfordringen i egen henvendelse til ansvarlige statlige myndigheter.

Kommunen «produserer» barnevernsbarn

I kommunene våre er det en økende gruppe barn som har rettigheter etter flere lovverk, som tidligere omtalt. Disse barna har ulike utfordringer og diagnoser, som gjør at de har behov for omfattende hjelp etter helselovgivningen. Vi er bekymret for de tilfellene der disse barna og familiene ikke får den hjelpen de har behov for. Vi erfarer at dette kan medføre at kommunen «produserer» barnevernsbarn, ved at disse barna og deres familier etter hvert får det så vanskelig at barna må flytte i fosterhjem eller institusjon. Vi erfarer at dette handler om at terskelen for å motta avlastning fra kommunens område for Helse og mestring er høy, og foreldrene etter hvert ikke makter omsorgsrollen. Kommunene må jobbe fremover for å sikre at barn, unge og familier får riktig og forsvarlig hjelp fra de riktige kommunale instansene.

Kilder:

- Interne planer, rapporter, tall og statistikker fra barnevernstjenesten og Kristiansand, Lillesand og Birkenes kommuner
- Barnevernstjenestens nettside: Kristiansand kommune - Barneverntjenester
- Statistisk sentralbyrå – barnevern: Barnevern – SSB
- Barnevern kommunemonitor fra Bufdir: Statistikk og analyse | Bufdir
- ASSS-samarbeidet, nøkkeltall: ks.no/asss-hjem/arlige-publiseringer/asss-2024/artikler/nokkeltall-og-tjenesteprofil/kristiansand/kristiansand-barnevern/

Vil du vite mer om det nyeste fra barnevernet?

- Barne- og familiedepartementet - regjeringen.no
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet - [Bufdir.no](https://bufdir.no)
- Helsetilsynet - Helsetilsynet fører tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene
- Statsforvalterne - [Statsforvalteren.no](https://statsforvalteren.no)
- Barneombudet – Vi er på lag med barn og unge

Nyere programmer på tv/radio:

- Brennpunkt: Instukids – NRK TV
- På innsiden av barnevernet - Historier fra virkeligheten - NRK Radio
- Norge bak fasaden – Barnas beste - TV2

Kristiansand
kommune

Postboks 4
4685 Nodeland
Tlf: 38 07 50 00
www.kristiansand.kommune.no